

# Turvallisuusohjeet matkailuyrityksille

Tutkimuspäällikkö Pekka Kilpeläinen,  
Mittaustekniikan yksikkö, Kajaanin yliopistokeskus,  
Oulun yliopisto



# Tietolähteitä



- yleisiä ohjeita on paljon saatavilla runsaasti, niitä ei tarvitse keksiä itse
- myös englannin kielisiä on yllättävän hyvin saatavilla
- maalaisjärki auttaa sekin

## TYOTERVEYSLAITOKSEN OHJEITA

- koronaohje palvelualalle: <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-palvelualalle>. Ohjeesta kuvataan, kuinka toimia asiakaspalvelutilanteissa jotta vältetään tartunnoilta, millaisia suojavarusteita näissä tilanteissa voidaan käyttää ja kuinka asiakasta voidaan ohjeistaa toimimaan, sekä mitä ravintoloissa ja kiinteistöhuollossa suositellaan huomioitavan koronaepidemian aikana.
- ohjeesta yrityksille <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-yrityksille> löytyy lisätietoa ja linkkejä siitä mitä on hyvä huomioida korona aikana (työturvallisuus, riskinarviointi, viestintä, puhtaus, työn järjestämisen keinot, suojautuminen, riskiryhmät, työntekijän sairastuminen, karanteeni, matkustaminen jne.)

## TERVEYDEN HYVINVOINNIN LAITOKSEN TIETOA JA OHJEITA

- laajasti tietoa koronasta: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19>
- materiaalipankki englanniksi, ruotsiksi ja suomeksi sisältää tulostamiseen ja sähköiseen tiedottamiseen sopivaa materiaalia koronaan liittyen: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/materiaalipankki-koronaviruksesta>.
- muutama poiminta sivun sisällöstä
  - ❖ Kuvallisia käsienspesuohjeita <https://aineistopankki.thl.fi/l/jbZNxGVSvHhq>
  - ❖ Julisteita eri kielillä liittyen turvaväleihin, maskeihin, kättelyyn ja yskimiseen. Voidaan sijoittaa nähtäville esim. asiakaspalvelutiloihin ja ruokailutilojen oville. <https://aineistopankki.thl.fi/l/Hp8H7DC-bk5q>.



# Tietolähteitä



Terveysten ja  
hyvinvoinnin laitos

## THL:n matkustusohjeita ja suosituksia

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/matkustaminen-ja-koronaviruspandemia>

## Matkustusohjeita myös muilla kielillä löytyy sivulta:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/matkustaminen-ja-koronaviruspandemia/matkustajaohjeet-eri-kielilla>

**Työ- ja elinkeinoministeriön sivulle** <https://tem.fi/ohjeita-matkailuyritysten-ja-matkailijoiden-kayttoon> on kerätty terveys-, hygienia- ja turvallisuusohjeita myös matkailuyrityksiä varten.

## Liikennevalomalli ulkomailla matkustamisen koronariskin arvioimiseen löytyy THL:n sivulta

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/matkustaminen-ja-koronaviruspandemia/liikennevalomalli-matkustamisen-koronariskin-arviointiin>

Tarkempaa tietoa **rajanylityksestä koronapandemian aikana** rajavartiolaitoksen sivuilta <https://raja.fi/rajaliikenne-ohjeet-korona>.



# Miten matkayrittäjä menettelee altistusta epäiltäessä ?



## ASIAKAS OHJATAAN JULKISEN TERVEYDENHUOLLON PIIRIIN.

- Lisätietoja kuinka matkailijan tulisi toimia löytyy suomen ja englannin kielellä Kainuun sote:n sivuilta <https://sote.kainuu.fi/koronainfoa-matkailijoille> ohjeesta ”Koronatietoa matkailijoille information for visitors in Kainuu”.

## TYÖNTEKIJÄ ohjataan työterveyshuoltoon tai julkisen terveydenhuollon piiriin.

## YLEISTÄ KORONATESTISSÄ KÄYNNISTÄ Kainuussa.

- ENNEN TESTIÄ tehdään oirearvio omaolo-palvelussa tai ollaan yhteydessä päivystysapunumeroon 116117.
- TESTIIN PÄÄSEE Kainuussa ajanvarauksella

## ARKIPÄIVISIN terveysasemilla:

Kajaani, katso alla KAKS:n testauspisteen numero

[Kuhmo](#) 08-6156 5635

[Sotkamo](#) 08-6156 5009

[Suomussalmi](#) 08-6156 6200

Rajoitettu testausaika: Hyrynsalmi (08-6416 6200), Paltamo (08-6156 5322) ja Puolanka (08-6156 5226)

**KAIKKINA PÄIVINÄ KAKS:n (Drive-In) testauspisteeseen** (Sotkamontie 13) soittamalla 040 165 0020 (numerossa vain ajanvaraus; käytössä on takaisinsoittopalvelu)



## Miten matkayrittäjä menettelee altistusta epäiltäessä ?



**COVID-19 koronavirustestaus** Kainuun soten toimipisteissä on potilaalle maksuton (ei koske maasta poistumistestejä).

**TESTITULOKSET** ilmoitetaan tekstiviestillä. Tulos tulee myös viiveellä kainuulaisilla Omasoteen ja muilla suomalaisilla Omakantaan.

**TESTISSÄ KÄYDESSÄ** tulee käyttää maskia ja muuten on odotettava kotona/majapaikassa kunnes saa testituloksen.

**TARKEMPI OHJE** <https://sote.kainuu.fi/koronainfo>.

**KULKEMINEN TAKSILLA KORONATESTIIN** on mahdollista mutta asiasta tulee mainita jo taksia tilatessa, jotta yrittäjä/kuljettaja osaa varautua tarvittavin lisätoimenpitein. Lisätietoa löytyy työterveyslaitoksen kuljetusalalle antamasta koronaohjeesta <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-kuljetusalalle>.

**KORONAEPÄILYN MAJOITUSTILAA** (huonetta tai mökkiä) on syytä testituloksen saamiseen asti käsitellä kuten koronapotilaan majoitustilaa ja huomioida tämä erityisesti siivous- ja kiinteistöhuollon toimenpiteissä.



# Miten matkailuyrittäjä toimii tartuntatapauksessa?



**Työterveyslaitos –  
hyvinvointia työstä**

## Henkilökunnalla tai asiakkaalla koronavirustartunta

- toimivat tartuntatautilääkärin ja heitä hoitavan tahon ohjeiden mukaan.

## Lisätietoa COVID-19 infektiioon sairastuneelle

- <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/oireet-ja-hoito-koronavirus/koronaviruksen-hoito-ja-ohjeet-sairastuneelle>

## Tiedottaminen

- suunnittele etukäteen kenelle (esim. asiakaspalveluhenkilökunta, siivoajat ja huoltohenkilökunta; asiakkaat) ja miten tartunnoista ilmoitetaan.
- muista huomioida sairastuneen yksityisyydensuoja (<https://tietosuoja.fi/-/tietosuoja-ja-koronaviruksen-leviamisen-hillitseminen>)
- tietosuojavaltuutetun vastauksia usein kysytyihin koronaan liittyviin kysymyksiin <https://tietosuoja.fi/koronavirus>

## Karanteenista ja eristyksestä THL:n sivulla

- <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus/karanteeni-eristys-ja-karanteenia-vastaavat-olosuhteet>.
- Sivulla on tarkempaa tietoa omaehtoisesta ja virallisesta karanteenista sekä mm. kuinka toimia, jos joku perheenjäsenistä on karanteenissa.



# Miten matkailuyrittäjä toimii tartuntatapauksessa?



**Työterveyslaitos –  
hyvinvointia työstä**

Koronatartunnan saaneen tai karanteenissa olevan tiloissa tehtäessä kiinteistöhuoltotöitä voidaan soveltaa työterveyslaitoksen ohjetta:

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-palvelualalle>.

- huoltotöiden osalta suositellaan tehtävän vain välttämättömiä toimia vaativat työt
- työnteon turvallisuutta voidaan parantaa mm. pyytämällä sairastunutta henkilö siirtymään toiseen tilaan kuin missä huoltotoimenpiteitä suoritetaan, jos tämä on mahdollista

## Ohjeita erityispuhdistukseen COVID-19 tartunnan saaneen henkilön oleskelutiloissa

- <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>
- perussiivouksen lisäksi desinfiointiainetta käytetään tällöin saniteettitilojen lisäksi mm. muilla kosketuspinnoina
- ohjeessa kerrotaan myös kuinka siivouksessa syntyneiden jätteiden kanssa ja tilan tekstiilejä (esim. pyyhkeet ja vuodevaatteet) pestäessä tulisi toimia



# Siivoaminen ja puhtaanapito

**Lähde: työterveyslaitoksen siivousohje:**

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>.

## PUHDISTUSVÄLINEET

- välineiden puhtaudesta huolehtiminen on tärkeää.
- Käytä esimerkiksi kertakäyttöisiä liinoja, jos mahdollista, varsinkin likaisemmissa kohteissa (esim. COVID-19-tartunnan saaneen henkilön oleskelutiloissa).
- Uudelleenkäytettävät välineet pestään vähintään 60°C lämpötilassa tai käyttäen desinfiointiainetta.

## PUHDISTUKSEN JÄLKEEN

- Käsien huolellinen peseminen on tärkeää siivouksen jälkeen ja tarvittaessa myös sen aikana. Työvaatteita ei viedä kotiin

## VINKKEJÄ DESINFIOINTIIN

- esimerkiksi alkoholi-, vetyperoksidi- tai klooripitoista desinfektioainetta käyttäen.
- pitoisuus riippuu käytetystä aineesta ja käyttökohteesta, perehdy valmistajan ohjeisiin ja testaa ennen käyttöä sopiiko desinfiointiaine ja/tai sen pitoisuus pinnoille ja materiaaleille joita desinfiointi





# Siivoaminen ja puhtaanapito

**Lähde työterveyslaitoksen siivousohje:**

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>.

## SUOJAUTUMINEN

- helposti puhdistettava työasu ja kengät sekä suojakäsineet.
- hanskojen on hyvä olla kertakäyttöisiä aina kun mahdollista.
- tarpeen mukaan lisäsuojatakkia tai –esiliinaa, hengityssuojainta, kasvosuojusta tai silmiensuojainta (voimakas desinfektointi tms.)
- yleisten koronaohjeiden noudattaminen, kuten turvavälien pitäminen.
- työn aikataulutuksen suunnittelussa huomioitava lisävaatimukset

## PUHDISTUKSEN TIHEYS

- millaisessa käytössä eri tilat ovat käyttömäärältään ja ketkä niitä käyttävät -> hyvään normaaliin tapaan siivoten
- erityisen tärkeää on puhdistaa säännöllisesti pinnat joihin useat henkilöt koskettavat (esimerkiksi ovenkahvat).

## PUHDISTUSAINHEET:

- tavanomaisia puhdistusaineita, kuten heikosti emäksistä yleispesuainetta, desinfiioivayleispesuainetta ja tarvittaessa (esim. puhdistettaessa uudelleen käytettäviä siivoushanskoja tai COVID-19 tartunnan saaneen henkilön tiloja) desinfiointiainetta
- Huom! Desinfiointiainesten liiallista käyttöä on hyvä välttää, sillä se lisää riskiä vastustuskykyisten mikrobin kehittymiseen).



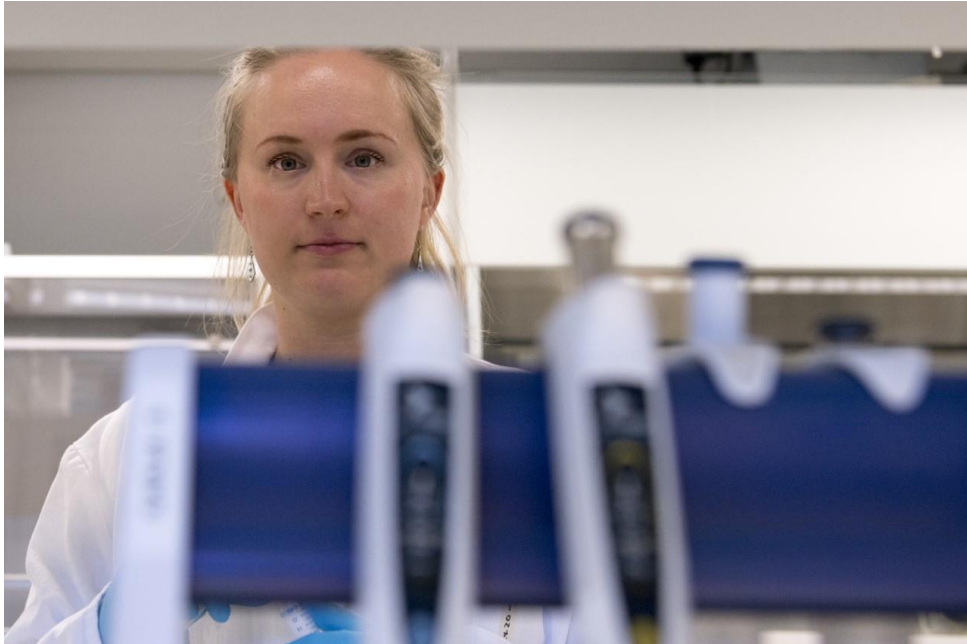
# Siivoaminen ja puhtaanapito



- Muutamia esimerkkejä:
  - ❖ **Ohjelmapalveluvälineistöt**, joita ei voida puhdistaa mekaanisesti: esimerkiksi Kemvitin KW Desinfektion suihkutettuna, vaikutusaika 2 minuuttia  
[https://kemvit.fi/\\_Resources/Persistent/f8ebb5924902983febb4c352526e7b6305f74df7/KW%20Desinfektion.pdf](https://kemvit.fi/_Resources/Persistent/f8ebb5924902983febb4c352526e7b6305f74df7/KW%20Desinfektion.pdf) .
  - ❖ **Kokonaisen huoneen desinfiointi** tautitapauksessa: Kiillon Nocospray 2 Suurtehosumutin  
<https://www.kiilto.fi/tuote/nocospray-2-suurtehosumutin/>
  - ❖ **Desinfiivaan pyykkien pesuun**: esim. Erisan Oxy+ <https://www.kiilto.fi/tuote/erisan-oxy/> lisätään pesuaineen sekaan tai käytetään OMO Professional Desinfiivaa pyykinpesujauhetta <https://www.proformula.com/fi/valitse-tuote/omo-professional-desinfiiva-pyykinpesujauhe/>.
- Desinfektioaineiden tilaamisesta tai paikallisista jälleenmyyjistä voi kysyä niiden valmistajalta tai maahantuojalta.



## Mitäs jatkossa – tiedosta suojaa pandemiassa, TiePa



### Professori Vesa Virtanen

- hankkeen vastuullinen johtaja

### Terveysjohtaja Olli-Pekka Koukkari

- lääketieteellinen vastuuhenkilö

### Projektitutkija Elina Jokinen

- Projektipäällikkö
- [Elina.jokinen@oulu.fi](mailto:Elina.jokinen@oulu.fi), 0294 484 733
- yhteyshenkilö

### Tutkimuspäällikkö Pekka Kilpeläinen

- [Pekka.t.kilpelainen@oulu.fi](mailto:Pekka.t.kilpelainen@oulu.fi), 0294 488 111

### Elina ja Pekka käytävissä

- Kainuun liiton matkailuturvallisuustyöryhmän apuna
- matkailuyritysten apuna selvittämässä turvallisuusasioita
- emme ole terveydenhuollon asiantuntijoita